

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
CVR: 33 15 72 74

Erhverv
Tilladelses nr. 865-2021-
30233
J.nr. 2021-30233
Ref. HENBS
Den 1. maj 2023

Tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 562-NC Lodbjerg A

Kystdirektoratet meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 562-NC Lodbjerg A. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 3, i lov om råstoffer, jf. lovebekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven).

Vilkår

Indvinding må kun finde sted inden for det afgrænsede område og på de områdespecifikke vilkår, der fremgår af bilag 1 og 2 til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 4 i råstofbekendtgørelsen.

Indvindingen kan først igangsættes, når tilladelsens og bekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt, og når klagefristen er udløbet.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen gælder efter klagefristens udløb fra den 31. maj 2023 og indtil den maksimale tilladte mængde er opbrugt, dog senest den 30. maj 2033.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Tilladte indvindingsmængder

Den samlede og årlige tilladte indvindingsmængde fremgår af bilag 1.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal efter indvinding indberette oplysninger om indvindingen til Miljøstyrelsen. Indberetningerne foretages i Det Marine Råstofindberetningssystem MARIS¹.

¹ Link til MARIS: <https://raastofindvinding.dk/>

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Indberetning vedrørende pågældende tilladelse skal ske med angivet tilladelsesnummer: **865-2021-30233**.

Vederlag

Der betales ikke vederlag for indvinding efter denne tilladelse, da materialet anvendes til kystbeskyttelse i henhold til tilladelse efter § 16, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 4 nr. 1.

Sagens grundlag

Kystdirektoratet søger om tilladelse til indvinding af råstoffer i et nyt bygherreområde ud for Lodbjerg – 562-NC Lodbjerg A. Der ansøges således om tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens § 20, stk. 2, nr. 3.

Til grund for sagen ligger:

- Ansøgning om råstofindvinding: "Ansøgning om tilladelse til indvinding i nyt bygherreområde – "Lodbjerg A"", er indsendt af Kystdirektoratet den 1. juli, 2021.
- Miljøkonsekvensvurdering: "Nyt bygherreområde Lodbjerg A", som er udarbejdet af WSP på vegne af Kystdirektoratet, modtaget af Miljøstyrelsen den 1. juli, 2021, og en opdateret version er modtaget den 14. oktober, 2021. Miljøkonsekvensvurderingen indeholder ligeledes en beskrivelse af de gennemførte miljøundersøgelser, som er udført i november, 2020.
- Efterforskningsrapport: "Efterforskning og kortlægning af sandressourcer i Nordsøen for Kystdirektoratet – Lodbjerg A og B", er udarbejdet af GEUS og modtaget af Miljøstyrelsen den 1. juli, 2021. Råstofefterforskningen er foretaget i oktober, 2020.
- Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse: "Høringssvar og afgørelse om marinarkæologisk forundersøgelse ved Lodbjerg A" af den 16. december, 2021. Af afgørelsen fremgår der krav om gennemførelse af marinarkæologisk forundersøgelse i råstofindvindingsområdet Lodbjerg A.
- Slots- og Kulturstyrelsens frigivelseserklæring: "Frigivelse af areal i forbindelse med geoarkæologisk analyse forud for råstofindvinding i Lodbjerg A", af den 28. april, 2022.
- "Notat vedr. Supplerende oplysninger for Lodbjerg A", udarbejdet af WSP på vegne af Kystdirektoratet, modtaget af Miljøstyrelsen den 28. oktober, 2022.

Formål

Kystdirektoratet ønsker at anvende det ansøgte bygherreområde – 562-NC Lodbjerg A til sandfodring på fællesaftalestrækningen Lodbjerg-Nymindegab, fortrinsvis på Agger Tange og Harboøre Tange strækningerne. Det ansøgte bygherreområde skal sammen med et andet ansøgt område – 562-ND Lodbjerg B (sagsnr. 2021-30251) – erstatte Kystdirektoratets nuværende bygherreområde 562-OA Agger.

Ansøgte indvindingsområde

Det ansøgte område ligger i Nordsøen ca. 17 km fra kysten udfor kyststrækningen mellem Agger og Vorupør, nord for Limfjordsåbningen. Ansøgningsområdet dækker et areal på 5,98 km², og, hvis den 500-meter brede påvirkningszone medregnes, et samlet areal på 11,72 km². Dybden i ansøgningsområdet varierer mellem 24 og 29 meter.

Råstofressourcen

Råstofressourcen i det ansøgte område er samlet estimeret til ca. 9 mio. m³. Råstofressourcen består hovedsageligt af smeltevandsaflejringer, som overvejende består af mellemkornet sand med tyndere indslag af mere gruset sand og småsten. Råstofressourcen har en gennemsnitlig tykkelse på 1,5-4 meter, og udgør det øverste lag af havbunden.

Alternativer

Materialerne Kystdirektoratet ansøger om tilladelse til at indvinde, bør ikke hentes i eksisterende marine fællesområder, da disse er tiltænkt den nationale råstofhusholdning. Det er desuden en generel anbefaling fra Miljøstyrelsen, at materialer til egentlige større sandfodringsprojekter indvindes fra særskilte bygherreområder. Ifølge ansøger kan det eksisterende bygherreområde 562-OA Agger ikke anvendes til kystsikring, idet det har vist sig at indeholde for stor en andel fint materiale og mange sten.

Ifølge ansøger kan materialerne ligeledes ikke hentes på land, idet man skal sandfodre med samme type materiale, som pt. findes på strandene.

Det er heller ikke muligt at erstatte den ansøgte råstofressource med oprensings- og uddybningsmateriale fra havne, da materialer, der oprenses i regionen ikke har en sammensætning, der ligner sandet på strandene langs fællesstrækningen.

Der kan derfor, ifølge ansøger, ikke peges på alternativer til indvinding af materialerne i ansøgningsområdet.

Indvindingsaktiviteten

Kystdirektoratet ansøger om tilladelse til indvinding af 6,0 mio. m³ samlet over en 10-årig periode. Der søges om en årlig maksimal indvinding på 2,0 mio. m³, med en forventet gennemsnitsindvinding på 600.000 m³. En maksimal indvinding på 2,0 mio. m³ kan blive nødvendig til ekstrem sandfodring i forbindelse med storme eller større erosionshændelser. Sådanne hændelser forventes at indtræffe op til 2 gange i løbet af den 10-årige periode.

Råstofindvindingen skal foregå med slæbesugning, og vil maksimalt foregå med 2-4 store skibe (laststørrelse på 21.000 m³) eller 2-6 små skibe (laststørrelse på 2.000 m³). Indvindingen forventes dog at foregå ved brug af en kombination af store og små skibe. En maksimal indvinding forventes at tage samlet 6-83 dage, mens en gennemsnitsindvinding forventes at kunne udføres på 4-75 dage.

Miljøkonsekvensvurderingen

Yderscenarierne for en indvindings- og sandfodringskampagne, som ligger til grund for miljøkonsekvensvurderingen, er en samlet indvindingsmængde på 6,0

mio. m³ over 10 år, og en maksimal årlig indvindingsmængde på 2 mio. m³ foretaget med hhv. 3 små skibe (2.000 m³) over 83 dage eller 2 store skibe (21.000 m³) over 12 dage. Indvindingen kan også foregå med to sideløbende kampagner, hvilket resulterer i en indvinding med 6 små skibe over 42 dage eller 4 store skibe over 6 dage. Dette skal ses som et worst-case scenarie, som beskriver den højest mulige intensitet af indvindingen. Den forventede indvindingsintensitet vil derfor sandsynligvis være lavere.

Påvirkning på bundtopografi og sedimentforhold

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil der være en arealpåvirkning på 5,13 km² pr. år ved en maksimal indvinding (2,0 mio. m³), og en arealpåvirkning på ca. 1,54 km² pr. år for en gennemsnitsindvinding (600.000 m³). Den samlede arealpåvirkning vil over den 10-årige periode være 15,4 km². Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at den samlede arealpåvirkning over 10 år udgør et større areal end arealet af ansøgningsområdet, hvilket betyder, at samme område påvirkes mere end en gang i løbet af perioden.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det endvidere, at hele ansøgningsområdet vil blive påvirket, men at arealet udgør en minimal del af Nordsøen, og at påvirkningen på bunden kun vil finde sted mens indvindingen foregår.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at den ansøgte mængde råstoffer svarer til ca. 66% af den fulde ressource, hvilket kan medføre, at indvindingen lokalt kan blotlægge den underliggende stenede bund og skabe stenede partier på havbunden. Dette kan ifølge miljøkonsekvensvurderingen potentielt medføre lokale substrattypeændringer mod mere substrattype 2, som allerede er den dominerende substrattype i området (58, 4 %). Ifølge miljøkonsekvensrapporten vil den naturlige store sandtransport langs vestkysten gøre, at området langsomt vil blive genopfyldt med sand. Påvirkningen forventes dermed ifølge miljøkonsekvensvurderingen, at være langvarig, men reversibel.

Det fremgår af miljøkonsekvensvurderingen, at fjernelsen af den samlede ansøgte mængde vil medføre en havbundssænkning på 1,04 meter i ansøgningsområdet, hvis indvindingen foregår jævnt i området. Det bemærkes dog i miljøkonsekvensvurderingen, at der potentielt vil kunne opnås en maksimal dybdeændring på 3 meter lokalt i ansøgningsområdet. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen, vil de naturlige sedimentdynamiske forhold ved den jyske vestkyst medføre, at slæbespor i havbunden udjævnes over tid, og at områder, hvor der tidligere er blevet indvundet råstoffer, relativt hurtigt udjævnes. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at fuld reetablering af dybdeforholdene til de oprindelige forhold, som var før indvinding, vil foregå over længere tid (>5-10 år), og at påvirkningen således er af længere varighed, men reversibel. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteterne vil have en negativ, men mindre påvirkning på dybdeforholdene i ansøgningsområdet, og ingen påvirkning i påvirkningszonen og i arealet uden for påvirkningszonen.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen, vil sedimentspredning og omlægning af sediment, foregå i nærområdet af selve indvindingen, inden for et par hundrede

meter af indvindingsfartøjet. Det fremgår også, at de fremherskende bølge- og strømforhold vil medføre, at omlejringerne hurtig vil udjævnes. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at sedimentfanerne vil forsvinde inden for timer til få dage efter endt indvinding. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det videre, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre substrattypeændringer som følge af sedimentspild, da der ikke sorteres over sold i forbindelse med indvinding, og idet sedimentspildet derfor forventes at være af samme karakter som overfladesubstratet. Som følge af dette vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at sedimentspild og omlejring af sedimentet fra indvindingsaktiviteterne vil have en ubetydelig påvirkning.

På baggrund af ovenstående vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at ændringerne i substrattype, på baggrund af de samlede indvindingsaktiviteter, har en middel påvirkning på havbunden i ansøgningsområdet. Det vurderes, at påvirkningen er langvarig, men reversibel, mens både påvirkning fra sedimentspredning og arealinddragelse overordnet er vurderet til at være ubetydelig, i både ansøgningsområdet og ingen i påvirkningszonen.

Påvirkning på bundflora og -fauna

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil indvindingen af råstoffer medføre en direkte påvirkning på bundflora og -fauna, der hvor sugefoden arbejder. Fjernelse af substrat fra havbunden, vil også medføre fjernelse af bundflora og -fauna, og vil derved forårsage en høj mortalitet i bundflora og -fauna i det påvirkede område. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det endvidere, at størstedelen af ansøgningsområdet må forventes at blive påvirket, da indvindingen vil påvirke arealet af ansøgningsområdet ca. 2,5 gange ved en jævn indvindingsfordeling i ansøgningsområdet over den 10-årige periode. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at bundflora og -fauna i påvirkningszonen og arealet uden for påvirkningszonen ikke påvirkes, da det kun er i selve ansøgningsområdet, en direkte fjernelse af bundflora og -fauna forekommer.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at de bundflora- og bundfaunaarter, som observeredes i ansøgningsområdet, er almindeligt udbredte og forventes at være genetablerede indenfor 2-5 år. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det desuden, at gravende bunddyr vil genetablere sig relativt hurtigt i et forstyrret område, og allerede i sommermånederne, hvis forstyrrelsen sker i starten af foråret. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være en længerevarende ændring i biodiversiteten i det ansøgte området, og at det reducerede artsantal af bundflora og -fauna udelukkende vil forekomme inden for ansøgningsområdet i genetableringsperioden.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at sedimentspredning og sedimentation kun vil forekomme inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at sedimentation og sedimentspredning ikke vil medføre væsentlige ændringer af bundfaunaarter og bundfaunasamfundet, da det bemærkes, at de fleste arter, knyttet til de dynamiske sandbunde langs den jyske vestkyst, er i stand til at tåle regelmæssig omlejring, forstyrrelse, begravelse, og høje sedimentkoncentrationer i vandsøjlen. I miljøkonsekvensvurderingen er påvirkningen fra sedimentspild og sedimentation

derfor vurderet til at være både kortvarig og reversibel i ansøgningsområdet, og ubetydelig i påvirkningszonen.

Påvirkning på fisk og erhvervsfiskeri

I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at der i de visuelle verifikationer generelt blev observeret få fisk i ansøgningsområdet, men også at der generelt var flere fisk i områder med hård bund, end i områder med sandbund.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at den direkte fysiske påvirkning af bunden i forbindelse med slæbesugning vil virke forstyrrende på bundfisk, som forventeligt vil blive skræmt ud i de tilstødende områder. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det videre, at intensiv indvinding i ansøgningsområdet kan medføre, at mængden af byttedyr for fisk reduceres i det påvirkede område, da indvindingsaktiviteterne medføre fjernelse af bundfauna, men at indvindingsaktiviteterne kortvarigt kan blotlægge bunddyr, hvilket kan føre til en kortvarig øget fødetilgængelighed.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen er bundfauna, som fungerer som fødeemner for fisk, som fx børsteorm og forskellige muslinger generelt sparsom i ansøgningsområdet, men områdets bundfauna vil generelt genetableres indenfor 2-5-år.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområdet ligger i et potentielt gydeområde for tobis, og i opvækstområder for sild og brisling. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det videre, at kystområdet nær Agger Tange er et vigtigt opvækstområde for rødspætter, og at der blev observeret juvenile tunger i ansøgningsområdet. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det dog, at indvindingen i ansøgningsområdet vil påvirke en meget begrænset del af gyde- og opvækstområder for tobis, sild, brisling, rødspætte og tunge, da lignende habitattyper, som kan bruges som gyde- og opvækstområder, findes langs store dele af den jyske vestkyst. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteterne vil have en negativ, men mindre påvirkning på gyde- og opvækstområder for de pågældende arter.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil en potentiel substratændring mod en større andel af substrattype 2, som i forvejen er en dominerende substrattype i ansøgningsområdet, ikke medvirke til, at området gøres uegnet for de eksisterende fiskearter i området. Substrattypeændringerne kan dog ændre den procentvis forekomst af arter, og gøre området mindre værdifuldt som opvækstområde for fladfiskearter. Det bemærkes videre i miljøkonsekvensvurderingen, at en dybdeændring på maksimalt 3 m lokalt, ikke forventes at have en betydning for forekomsten af de observerede fødearter eller fiskearter i ansøgningsområdet efter endt indvinding.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at sedimentkoncentrationen i vandet langs den jyske vestkyst naturligt kan ligge over 10 mg/L i forbindelse med kraftig vind i området, og det bemærkes, at lignende koncentrationer potentielt vil kunne forekomme inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen kan dette lokalt medføre, at fisk kortvarigt vil undgå området. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det endvidere at en forhøjet

koncentration af suspenderet stof kan øge synkehastigheden af pelagiske æg og kan medføre, at æggene sedimenterer og går til grunde. Det vurderes dog i miljøkonsekvensvurderingen at være en yderst begrænset og kortvarig påvirkning inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det endvidere, at fritids- og erhvervsfiskeri kan pågå parallelt med indvinding i området, idet man kan kommunikere via radio om, hvor der er garn, og, hvor der pågår indvinding.

Det vurderes således i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen i ansøgningsområdet vil have en længerevarende, men reversibel negativ effekt for fisk, gydeområder og fiskeri i selve ansøgningsområdet, men at der ikke vil være en påvirkning i hverken påvirkningszonen eller den omkringliggende Nordsø.

Påvirkning på fugle

Det noteres i miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområdets betydning for rastende vandfugle i høj grad vil afhænge af dybdeforhold og tilgængelighed af egnede fødeemner for de enkelte arter, og at ansøgningsområdet grundet vanddybden forventes at have meget begrænset betydning for havdykænder.

I miljøkonsekvensvurderingen forventes det, at området kan blive anvendt af rødstrubet- og sortstrubet lom, malleuk, alk, lomvie, og i lille udstrækning søkonge, samt stormmåge, sølvmåge, svartbag, sildemåge og splitterne, og at storkjoven sandsynligvis kan forekomme i og nær ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at især rødstrubet lom er følsom over for de direkte påvirkninger fra indvindingsaktiviteter og vil kunne fortrænges fra området mens indvindingen foregår. Det bemærkes endvidere, at alk og lomvie anses som moderat sensitive over for den direkte påvirkning fra indvindingsaktiviteter. På den baggrund, vurderes det i miljøvurderingen, at forstyrrelser som følge af indvindingsaktiviteterne vil have negativ, men mindre påvirkning i ansøgningsområdet, og være ubetydelig i påvirkningszonen.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at alk og lomvie også er moderat sensitive over for de indirekte påvirkninger af fødegrundlaget. Det bemærkes dog også i miljøkonsekvensvurderingen, at det først og fremmest vil være havdykænder, som sortand, edderfugl og fløjlsand, der vil kunne blive påvirket af fjernelsen af bundfauna og –flora, men at det, grundet vanddybden, er usandsynligt at ansøgningsområdet er et vigtigt fourageringsområde for rastende dykænder. Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at fuglene i området fortrinsvis lever af pelagiske fisk, som ikke forventes påvirket af indvindingen. Desuden vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at fuglene vil kunne søge føde i områder af mindst tilsvarende beskaffenhed i umiddelbar nærhed af ansøgningsområdet indtil ny bundfauna har indfundet sig i den påvirkede del af ansøgningsområdet. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at fjernelse af fødeemner som følge af indvindingsaktiviteterne vil have en ubetydelig påvirkning.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at nedsat sigtbarhed i vandet som følge af sedimentspredning potentielt kan påvirke de fuglearter, der er afhængige

af en vis klarhed i vandet. Det bemærkes dog videre, at øget sediment i vandet, som følge af slæbesugning, vil være kortvarig og helt lokal, og at eventuelt tilstedeværende terner, måger, suler eller kjoever kan søge føde i de udstrakte tilstødende havområder mens indvindingen foregår. Grundet ovenstående vurderes det i miljøvurderingen, at en nedsat sigtbarhed vil have en ubetydelig påvirkning på fuglene i området.

Påvirkning på havpattedyr

I notatet vedr. supplerende oplysninger for Lodbjerg A noteres det, at der er fem hjemmehørende arter af havpattedyr i den danske del af Nordsøen og Skagerrak; marsvin, spættet sæl og gråsæl, samt hvidnæse og vågehval. Det bemærkes, at marsvin kan forekomme i ansøgningsområdet døgnet rundt, og kan søge føde på dybderne i ansøgningsområdet, mens spættet sæl og gråsæl formodes at forekomme sporadisk i og omkring ansøgningsområdet. Det bemærkes videre i det supplerende notat, at der ikke findes egentlige udbredelseskort for hvidnæse og vågehvaler i Nordsøen og Skagerrak, men at begge arter må forventes at kunne forekomme i ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at indvindingen kan påvirke tilgængeligheden af føde, men at det påvirkede område vil være meget lille i forhold til udbredelsen af lignende havbund/fødesøgningsområder, som er tilgængelige for sæler og marsvin i den del af Nordsøen. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det videre, at indvindingsaktiviteterne ikke vil ændre bundfauna- og fiskesamfundene væsentligt i ansøgningsområdet. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen at fjernelsen af fødeemner, som følge af indvindingsaktiviteter vil have en negativ, men mindre til ubetydelig påvirkning på havpattedyr, der fouragerer eller passerer ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes videre, at sedimentspild ikke forventes at påvirke havpattedyrenes mulighed for at lokalisere byttedyr, da marsvin og hvidnæse bruger ekkolokalisering, vågehvaler bruger deres barder til fødefangst og sæler i stor stil bruger deres knurhår til at lokalisere bytte. På den baggrund vurderes påvirkningen fra sedimentspredning fra indvindingsaktiviteter at være ubetydelig.

I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at den primære kilde til undervandsstøj ved råstofindvinding er motorstøj fra indvindingsfartøjet og støj fra selve pumpeaktiviteten ved havbunden og i sugerøret. Det bemærkes dog også, at alene tilstedeværelsen af fartøjet under indvinding kan virke forstyrrende på havpattedyr. I notatet vedr. supplerende oplysninger for Lodbjerg A bemærkes det, på baggrund af støjmodelleringsberegninger, at marsvin kan begynde at udvise adfærdsændringer i en afstand af 2,4 km fra indvindingsfartøjet, mens sæler vil kunne begynde at udvise adfærdsændringer i en afstand af 3,9 km fra indvindingsfartøjet. I det supplerende notat bemærkes det videre, at marsvin generelt undviger skibe i en radius af 200-300 m, og dette vurderes også at være gældende for et indvindingsfartøj. Ifølge notatet, mangler der grundlæggende viden i forhold til tålegrænser for støj for hvidnæse og vågehvaler, men det bemærkes i det supplerende notat, at havpattedyr generelt forventes at reagere undvigende ift. støj, som er ubehagelig for dem. Det vurderes i

miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat, at råstofindvindingen ikke vil medføre risiko for permanente høreskader for havpattedyr, idet de undviger indvindingsfartøjet inden risikoen opstår. Desuden vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat, at dyrene samlet vil kunne blive fortrængt fra/forstyrret i et større område, hvis der indvindes med flere fartøjer samtidigt. I miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat bemærkes det videre at ansøgningsområdet er beliggende i et område med moderat skibstrafik, og at havpattedyrene i området derfor er tilpasset til skibstrafik. Desuden bemærkes det i miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat, at havpattedyrene vil kunne fortrække til andre lignende fødesøgningsområder mens indvindingen pågår.

På baggrund af det ovenstående vurderes støjpåvirkningen som følge af indvindingsaktiviteterne i miljøkonsekvensvurderingen og notatet vedr. supplerende oplysninger for Lodbjerg A, at have en negativ, men mindre påvirkning på havpattedyr i ansøgningsområdet og påvirkningszonen, og en ubetydelig påvirkning på havpattedyr i havområdet udenfor.

Påvirkning på vandplaner og vandkvalitet

Ansøgningsområdet er beliggende ca. 16 km fra kystlinjen på åbent vand inden for Vandrammedirektivets 12-sømil grænse, men udenfor 1-sømil grænsen. Ansøgningsområdet er derfor ikke omfattet af miljømålet om opnåelse af god økologisk tilstand for kystvandområderne.

Ansøgningsområdet er beliggende i vandområdedistrikt Jylland og Fyn i vandområde 223 *Skagerrak 12 sm* og vest for vandområde 221 *Skagerrak*. Den kemiske tilstand for vandområde 223 *Skagerrak 12 sm* er ifølge miljøkonsekvensvurderingen vurderet som god, baseret på tilstandsvurderingerne for vandområdeplanerne 2015-2021.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at sandet, som indvindes, generelt har et lavt organisk indhold og dermed en lav bindingsevne for miljøfarlige stoffer, tungmetaller mm. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes den kemiske tilstand således ikke at blive påvirket som følge af sedimentspild fra indvindingen, og projektet vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, ikke at være til hindring for målopfyldelse i vandområde 223 og 221.

Påvirkning på Danmarks Havstrategi

I henhold til Danmarks Havstrategi forholder miljøkonsekvensvurderingen sig til alle 11 deskriptorer. Havet omkring 562-NC Lodbjerg A hører i havstrategisammenhæng under havområdet Nordsøen.

D1, *Biodiversitet*: Målt som sammensætning og antal af arter, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at der er en påvirkning på bundflora og -fauna i ansøgningsområdet i forbindelse med indvindingen af sand, mens bundflora- og faunadiversiteten i påvirkningszonen og den øvrige del af Nordsøen ikke vil blive påvirket. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det endvidere, at da forstyrrelsen af bundfauna i ansøgningsområdet er reversibel, med en genetableringstid for bundfaunasamfundet på ca. 2-5 år, vil projektet ikke være til hindring for at opnå og fastholde god miljøtilstand i Nordsøen generelt.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes påvirkningerne fra projektet videre, at have ingen overordnet betydning for bestandene af fugle og havpattedyr, da det i miljøkonsekvensvurderingen bemærkes, at potentielle påvirkninger er mindre til ubetydelige, og kun forekommer inden for ansøgningsområdet.

Projektet vurderes i miljøkonsekvensvurderingen til overordnet ikke at kunne påvirke havstrategiens miljømål for biodiversitet eller være til hinder for opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D2, Ikke-hjemmehørende arter: Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen ikke vil påvirke denne deskriptor, da de benyttede indvindingsfartøjer opererer i danske farvande. Det noteres dog i miljøkonsekvensvurderingen, at International Maritime Organizations (IMO) vejledninger for behandling af ballastvand vil blive fulgt, hvis der mobiliseres skibe fra andre farvande.

D3, Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande: I miljøkonsekvensvurderingen vurderes indvindingens påvirkning på fiskebestandene og disses gydeområder og opvækstområder, at være moderat til ubetydelig i ansøgningsområdet, ubetydelig i påvirkningszonen, og uden påvirkning i havområdet udenfor. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at det påvirkede område i ansøgningsområdet udgør en ubetydelig del af det samlede fourageringsområde, samt gyde- og opvækstområde for fisk i Nordsøen og Skagerrak. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil påvirke havstrategiens miljømål eller være til hinder for opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor i havområde Nordsøen.

D4, Havets fødenet: Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen, som beskrevet under D1, ikke medfører væsentlig påvirkning på havbund, bundflora og –fauna, fisk, fugle, eller havpattedyr, og heller ikke planktonbiomassen. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det således, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D5, Eutrofiering: Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at sandet, der indvindes, har et lavt indhold af organisk stof. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det derfor, at indvindingen ikke vil medføre en øget næringsstofbelastning og en afledt eutrofiering, hverken i eller omkring ansøgningsområdet eller i Nordsøen generelt, og at projektet således ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål, eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D6, Havbundens integritet: Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at D6 påvirkes ved fysisk forstyrrelse af havbunden, idet der ved indvinding af råstoffer suges materialer op fra havbunden med sugespor i havbunden og mulige lokale substrattypeændringer til følge. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at råstofindvindingen vil medføre en lokal moderat påvirkning af substratforhold og en mindre ændring af dybdeforhold, men at artssammensætningen af bundflora, -

fauna og fisk kun ændres kortvarigt og lokalt, og at både artssammensætning og biomasse vil kunne genetableres indenfor 2-5 år. Det vurderes desuden, at det ikke vil påvirke de omkringliggende områder eller Nordsøen generelt. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at ændringerne lokalt i ansøgningsområdet ikke vil være til hinder for at opnå og fastholde god miljøtilstand for havbundens integritet i havområde Nordsøen.

D7, *Hydrografiske ændringer*: I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at den dybdeændring, som indvindingen af råstoffer vil medføre i ansøgningsområdet, er så lille, at den ligger inden for den naturlige dybdevariation i havbunden langs den jyske vestkyst. Den vil derfor ikke påvirke de hydrografiske parametre, hverken i eller uden for ansøgningsområdet. På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D8, *Forurenende stoffer*: I miljøkonsekvensvurderingen vurderes spild af olie og kemikalier ikke at være relevant. Det vurderes videre, at sedimentet i ansøgningsområdet har et lavt organisk indhold og dermed lave koncentrationer af miljøfarlige stoffer. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det derfor, at en potentiel frigivelse af miljøfarlige stoffer vil være yderst begrænset, og at indvindingen ikke vil forringe tilstanden i de omgivende vandområder eller hindre opnåelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D9, *Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum*: I miljøkonsekvensvurderingen henvises der til vurdering af D8, og det vurderes, at der ikke vil være en påvirkning af fisk og skaldyr med forurenende stoffer.

D10, *Marint affald*: Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være en påvirkning af D10, da indvindingen ikke medfører tilførsel af affald til det marine miljø.

D11, *Undervandsstøj*: I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at indikatoren for D11 er opgørelser af varigheder af impulsstøj, men at der ikke er operationelle tærskelværdier for lavfrekvent støj. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det videre, at der ikke produceres impulsstøj ved råstofindvinding, men at den primære kilde til undervandsstøj vil være motorstøj fra indvindingsfartøjet og fra pumpeaktiviteten ved havbunden samt i sugerøret. I miljøkonsekvensvurderingens afsnit om havpattedyr, samt i det supplerende notat vurderes det, at indvindingens påvirkning på havpattedyr i ansøgningsområdet, påvirkningszonen og det omgivende havområde vil være mindre til ubetydelig. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det endvidere, at den meget begrænsede tidsperiode, hvor indvindingen i ansøgningsområdet foregår, ikke vil medføre væsentlig merbelastning for havets dyr i forhold til lavfrekvent støj, sammenholdt med den eksisterende skibstrafik i området. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

Havstrategiområder: I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at indvindingen ikke vil påvirke nærliggende havstrategiområder, da det nærmeste område ligger 15 km fra ansøgningsområdet.

Påvirkning på marinarkæologiske interesser

Der redegøres i miljøkonsekvensvurderingen for, at der ifølge Kulturstyrelsens database "Fund og Fortidsminder" ikke er registreringer af fund og fortidsminder inden for ansøgningsområdet, men at der er en enkelt registrering i påvirkningszonen sydvest for ansøgningsområdet. I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at der i forbindelse med de akustiske seismiske undersøgelser og efterfølgende visuelle verifikation i undersøgelsesområdet ikke blev registreret vrage eller andre spor af menneskelig aktivitet, der kunne have marinarkæologisk interesse. Det påpeges i miljøkonsekvensvurderingen, at de kulturbærende lag i havbunden ligger umiddelbart under ressourcen, men at det generelt er usandsynligt, at der suges til bund. Dog bemærkes det i miljøkonsekvensvurderingen, at der lokalt kan være en risiko for blottæggelse af de kulturbærende lag.

På baggrund af ovenstående vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen på kulturhistoriske interesser er negativ, men mindre. Det påpeges desuden i miljøkonsekvensvurderingen, at hvis der under indvindingsaktiviteterne findes vrage eller spor af fortidsminder, vil dette straks blive anmeldt til Nordjyllands Kystmuseum jf. museumsloven §29 h, og arbejdet skal standses.

Påvirkning på rekreative interesser

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen kan der forekomme rekreative interesser i form af lystsejls og rekreativt fiskeri i området, men det vurderes, at indvindingen vil have en ubetydelig påvirkning på rekreative interesser grundet afstanden til kysten, og da indvindingen hovedsageligt foregår med få både ad gangen.

Påvirkning på sejlsforhold

Det noteres i miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområdet er beliggende i et område med overvejende moderat tæthed af skibstrafik, men at der lokalt kan forekomme høj skibstrafiktæthed.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen forventes skibstrafiktætheden som følge af indvindingsaktiviteterne, at stige i middel grad i områder med moderat skibstrafik, men kun at forårsage en lav stigning i områder med høj skibstrafiktæthed.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes indvindingsaktiviteten og den øgede skibstrafik i området ikke at forringe eller besværliggøre navigationsforholdene for fiskefartøjer og anden skibstrafik nævneværdigt, da arealet af ansøgningsområdet er relativt lille i forhold til det øvrige manøvrerum, der forekommer i Nordsøen, og sejlsforholdene er fuldt reversible efter endt indvinding.

På baggrund af det ovenstående vurderes det i miljøkonsekvensrapporten, at påvirkningen af indvindingsaktiviteten på sejlsforholdene er mindre i ansøgningsområdet og ubetydelig i påvirkningszonen og havområdet udenfor.

Påvirkning fra ammunition

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at der, på baggrund af geofysiske, biologiske og side-scan data, ikke er bekræftet tilstedeværelse af miner eller andre

sprængstofholdige genstande (UXO) inden for ansøgningsområdet. Det bemærkes videre i miljøkonsekvensvurderingen, at grundet den naturlige sedimentdynamik i området, kan potentiel ammunition ligge helt eller delvist nedgravet.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at ammunition generelt ikke har en negativ påvirkning på miljøet, men det bemærkes, at hvis man under indvindingen støder på UXO, vil arbejdet blive standset, Forsvarets operationscenter blive kontaktet, og guidelines blive fulgt.

Påvirkning på øvrige erhvervsinteresser

I miljøkonsekvensvurderingen listes forskellige erhvervsinteresser, der har en arealinteresse langs den jyske vestkyst og farvandet ud for. Disse øvrige interesser indbefatter råstofindvinding, klapning, erhvervsfiskeri, kommerciel skibstrafik, og havneaktiviteter. Erhvervsfiskeri og kommerciel skibstrafik er behandlet i afsnittene om påvirkning på fisk og erhvervsfiskeri, og sejladsforhold.

Indvindingen i ansøgningsområdet vurderes, i miljøkonsekvensvurderingen, ikke at være til gene eller hinder for de øvrige erhvervsaktiviteter langs den jyske vestkyst, idet nærmeste område af erhvervsinteresse (råstofindvindingsområde 562-NA Jyske Rev C) ligger ca. 7,5 km fra ansøgningsområdet, mens de øvrige erhvervsinteresser ligger længere væk.

Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at den ansøgte indvinding ikke vil medføre støj, forstyrrelse eller øget skibstrafik i en grad, der forhindrer eller forstyrrer de øvrige erhvervsinteresser. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen at påvirkningen på øvrige erhvervsinteresser er ubetydelig.

Kumulative effekter

I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at ansøgningsområdet er beliggende med omtrent 7,5 km til nærmeste øvrige interesseområde, råstofindvindingsområde 562-NA Jyske Rev C, og ca. 17 km fra kysten, og at der ikke er andre projekter, anlæg eller vedtagne planer i umiddelbar nærhed af ansøgningsområdet.

Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at arealinddragelsen fra indvinding i ansøgningsområdet samt fra andre projekter i området påvirker en ubetydelig del af havbundsarealet i Nordsøen generelt, og i miljøkonsekvensvurderingen vurderes det således, at der ikke vil være en væsentlig kumulativ påvirkning på havbunden og de tilknyttede bundflora- og fauna samfund i Nordsøen.

På baggrund af afstanden mellem ansøgningsområdet, kysten og de øvrige interesseområder, vurderes det videre i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være væsentlige kumulative effekter i forhold til sedimentspredning fra ansøgningsområdet og de nærmeste interesseområder, og med sandfodring på kysten.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det endvidere, at der, som følge af afstanden til øvrige indvindingsområder, og sandfodringsområder, ikke vil forekomme overlap af sedimentfaner og støjpåvirkninger, og at følsomme fiskearter fortsat vil kunne fortrække til nærliggende områder, mens indvindingen

pågår. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være en væsentlig kumulativ påvirkning fra sedimentspild og støj på fiskerarter og bestande i ansøgningsområdet eller i Nordsøen generelt.

På baggrund af overstående vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen ikke kumulativt med andre projekter og aktiviteter i området vil have en væsentlig påvirkning på havbunden, gyde- og opvækstområder og fødegrundlaget for fiskearter i Nordsøen generelt.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at den ansøgte indvinding kun vil resultere i så små, kortvarige og lokale forstyrrelser og påvirkninger, og at der således ikke kumulativt med andre projekter og aktiviteter vil være væsentlige negative påvirkninger på fuglebestande.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen og i notatet vedr. supplerende oplysninger for Lodbjerg A, at det område, som påvirkes af indvindingen, er meget begrænset i forhold til udbredelsen af lignende fødesøgningsområder for havpattedyr i Nordsøen. I miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat vurderes det således, at der ikke kumulativt med andre projekter og aktiviteter vil være nogen væsentlig påvirkning på havpattedyr. Det vurderes ligeledes i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være nogen kumulativ støj- eller sedimentspildspåvirkning på havpattedyr, da det bemærkes, at der er andre områder med høj grad af forstyrrelse fra skibstrafik, som har meget højere tætheder af marsvin, samt at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at området ikke er vigtigt for sæler.

Slutteligt vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at da indvindingen ikke vil medføre væsentlig påvirkning på nogen af Havstrategilovens 11 deskriptorer, vil der ikke være en kumulativ påvirkning fra indvinding i ansøgningsområdet med andre projekter og aktiviteter.

Natura-2000 væsentlighedsvurdering

Miljøkonsekvensvurderingen noterer fem Natura 2000-områder, bestående af fire habitatområder og et fuglebeskyttelsesområde, beliggende indenfor 43 km af ansøgningsområdet i dansk farvand (se Tabel 1). Miljøstyrelsen bemærker, at fuglebeskyttelsesområde F126 stadig var i høring, da miljøkonsekvensvurderingen var under udarbejdelse.

Tabel 1: Oversigt over Natura 2000-områder, samt afstand til ansøgningsområdet.

Natura 2000-områder		Afstand
N219	H253 "Sandbanker ud for Thyborøn"	ca. 10 km
N247	H256 "Thyborøn Stenvolde"	ca. 18 km
N28	H 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibssted Fjord og Agerø" (inkl. F23, F27, F28 og F39)	ca. 19 km
N250	H 259 "Gule Rev"	ca. 33 km

I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at der er fire arter på udpegningsgrundlaget i de nærliggende Natura 2000- områder: Stavsild, gråsæl, spættet sæl, og marsvin. Det bemærkes, at marsvin vil blive behandlet separat, da det også er en Bilag IV-art. Det noteres videre i miljøkonsekvensvurderingen, at fuglearter på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne F23 "Agger Tange", F27 "Glomstrup vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme", F28 "Nissum Bredning" og F39 "Harboøre Tange, Plet Enge, og Gjeller Sø", og som er relevante i forhold til ansøgningsområdet, primært er ternearterne, mens det for fuglebeskyttelsesområde F126 primært er: malleuk, storkjove, alk og lomvie.

Grundet afstanden mellem ansøgningsområdet, og de omkringliggende Natura 2000-områder (Tabel 1) vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at de naturtyper, som er på udpegningsgrundlagene, ikke vil kunne blive påvirket, og at der derfor ikke vil forekomme væsentlige påvirkninger fra sedimentspild på naturtyperne i de nærliggende Habitatområder.

I habitatområde H28 *Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø*, bemærkes det i miljøkonsekvensvurderingen, at afstanden til ansøgningsområdet er så stor, at hverken sedimentspild, støj eller anden forstyrrelse vil have en væsentlig negativ påvirkning på hverken stavsild, gråsæl eller spættet sæl, som alle tre er arter på udpegningsgrundlaget. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det dog, at det ikke kan udelukkes, at stavsild, gråsæl eller spættet sæl kan forekomme i ansøgningsområdet, men at både stavsild og de to sælarter vil kunne finde lignende fourageringsområder langs den nordjyske vestkyst. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen ikke vil påvirke muligheden for at opretholde og sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget i habitatområdet. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes projektet endvidere ikke at påvirke areal, struktur, funktion eller naturtilstand af områdets beskyttede naturtyper, og der forventes ikke væsentlige kumulative effekter med andre aktiviteter i nærområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at splitterne, som den eneste egentlige marine terne, vil kunne forventes at bruge ansøgningsområdet, mens det er sandsynligt, at de øvrige ternearter foretrækker at søge føde i andre farvande tættere på kysten og i Fuglebeskyttelsesområderne. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at en midlertidig og helt lokal påvirkning af fourageringsbetingelserne, vil være uden betydning for ternearternes bevaringsstatus i fuglebeskyttelsesområderne, da der som følge af den helt lokale påvirkning fra indvindingen ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af fuglebeskyttelsesområderne i habitatområde H28, som har ternearterne på udpegningsgrundlaget.

Ansøgningsområdet vurderes i miljøkonsekvensvurderingen desuden at være af meget begrænset betydning for arter af havdykænder, samt toppet skallesluger. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at væsentlige påvirkninger på disse arter ikke vil forekomme som følge af indvindingen.

For fuglearterne mallemuk, storkjove, alk og lomvie, som i miljøkonsekvensvurderingen vurderes at være relevante for ansøgningsområdet, og som er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F126, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at den direkte påvirkning fra forstyrrelse og den indirekte påvirkning af fødegrundlaget generelt vil være lav og ubetydelig. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det derfor, at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning fra indvindingen på fuglene på udpegningsgrundlaget i F126, og at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af de trækfugle, som er på udpegningsgrundlaget for de øvrige omkringliggende fuglebeskyttelsesområder.

Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen i sig selv, eller kumulativt med øvrige planer i området, ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de omkringliggende Natura 2000-områder, samt naturtyper og arter, som er på udpegningsgrundlaget.

Påvirkning på Bilag IV-arter

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen og notatet vedr. supplerende oplysninger for Lodbjerg A, at da indvindingen udelukkende indebære påvirkninger i det marine miljø, behandles kun bilag IV-arterne: marsvin, hvidnæse og vågehval.

I miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat vurderes påvirkninger fra indvindingsaktiviteterne som følge af støj, øget suspenderet sediment, og eventuelle påvirkninger af fødeudbud og –tilgængelighed, at være så begrænsede kortvarige og ubetydelige, for havpattedyr, at de ikke er væsentlige for de samlede bestande af marsvin, hvidnæse og vågehval i Nordsøen.

På den baggrund vurderes det videre i miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat, at den ansøgt indvindingsaktivitet ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for marsvin, hvidnæse og vågehval.

Høringssvar

Ansøgningen og miljøkonsekvensvurderingen har været i høring i perioden den 11. november, 2021 til den 13. december, 2021. Der blev modtaget følgende høringsvar:

Søfartsstyrelsen

Da råstofindvinding umiddelbart ses foreneligt med sejlads i øvrigt, så har Søfartsstyrelsen ingen indvindinger imod det ansøgte for så vidt angår Lodbjerg A.

Dog bemærkes det, at området ligger i en stærkt trafikeret sejladskorridor. Der henvises derfor til vedlagte bekendtgørelse og vurderingsskema, som bedes efterlevet i relevant omfang.

Fiskeristyrelsen

Fiskeriinspektorat Vest har ikke bemærkninger til ansøgningen.

Slots og Kulturstyrelsen og Kystmuseet

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at der er en begrundet formodning om tilstedeværelsen af beskyttede fortidsminder og har på den baggrund afgjort, at der skal stilles krav om, at den ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten udfører en marinarkæologisk forundersøgelse for bygherres regning.

Indvindingsarealet er væsentlig mindre end efterforskningsarealet, men der findes stadig en registrering af et beskyttet fortidsminde i påvirkningszonen. Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at der er grundlag for at stille vilkår om marinarkæologisk forundersøgelse i forbindelse med projektet på baggrund af museets indstilling.

Frigivelse af areal forud for råstofindvinding i 562-NC Lodbjerg A.

Marinarkæologi Jylland har den 28. april 2022 indstillet til Slots- og Kulturstyrelsen, at arealet kan frigives. Museet indstiller til frigivelse med følgende:

”Der er ikke konstateret synlige kulturspor på havbunden, der kan være beskyttet af museumslovens bestemmelser”

Slots- og Kulturstyrelsen kan på baggrund i ovenstående meddele, at det marinarkæologiske arbejde er afsluttet. Bygherren kan herefter igangsætte anlægsarbejdet eller aktiviteten i det ovennævnte areal.

Skulle der mod forventning – ved den kommende aktivitet på arealet – dukke kulturhistoriske fund op, skal disse straks anmeldes til museet og arbejdet skal standses, jf. museumsloven § 29 h, stk. 1.

Partshøringssvar

Høringssvarene blev sendt i partshøring den 2. februar, 2022, og ansøger indsendte bemærkninger den 18. marts, 2022. Kystdirektoratet har fremsendt følgende bemærkninger:

For så vidt angår Slots- og Kulturstyrelsen afgørelse om at der skal udføres en marinearkæologisk forundersøgelse i området, så er Kystdirektoratet og WSP i dialog med Nordjyllands Kystmuseum vedr. igangsætning af processen for en marinearkæologisk forundersøgelse. (Se ovenstående afsnit om frigivelse af arealet).

Kystdirektoratet tager de øvrige høringssvar til efterretning.

Miljøstyrelsens begrundelse for afgørelse om tilladelse

Den ansøgte indvindingsaktivitet er omfattet af bilag 1, nr. 28 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse 27/10/2021 nr. 1976 (herefter miljøvurderingsloven). Derfor er ansøgningen omfattet af obligatorisk VVM-pligt jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 1. Miljøkonsekvensrapporten opfylder desuden kravene i bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1680 af 12. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Nærværende tilladelse efter råstoflovens § 20 erstatter tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. § 10, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1376 af 21. juni 2021 om bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter.

Ved afgørelsen skal der, jf. råstoflovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn. Således skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i bundforhold.

Udkast til Danmarks Havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021², og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet³. Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at tilladelse til indvinding alene gives i områder, der er udlagt som udviklingszoner for råstofindvinding, dvs. områder som er markeret med R i havplanudkastet.

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i udviklingszonen R106. Miljøstyrelsen bemærker dog, at området ligger i en zone, hvor der er zone til sejladskorridor – S24. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvinding i området ikke udgør en risiko for skibstrafik i sejladskorridoren. Miljøstyrelsen har hørt Søfartsstyrelsen angående dette overlap, og Søfartsstyrelsen har den 1. juni, 2022, tilkendegivet at de ikke har nogle indvendinger mod indvinding i 562-NC Lodbjerg A. Det er heraf Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelse til den ansøgte indvindingsaktivitet er i overensstemmelse med udkastet til havplanbekendtgørelsen.

Områdeafgrænsning

Miljøstyrelsen har ikke fundet grund til at beskære det ansøgte område, og derfor er indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A i overensstemmelse med det, i miljøkonsekvensvurderingen beskrevne, ansøgningsområde. Områdeafgrænsningen fremgår af tilladelsens bilag 2.

Råstofressourcen

I den geofysiske rapport er der kortlagt 9,0 mio. m³ råstoffer, som udgør det øverste lag af havbunden med en gennemsnitstykkelse på 1,5 meter. Der ansøges om indvinding af 6,0 mio. m³. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at den ansøgte mængde råstoffer er tilgængelige i bygherreområdet.

Råstofressourcen består hovedsageligt af smeltevandsaflejringer, som overvejende består af mellemkornet sand med tyndere indslag af mere gruset sand og småsten. Kystdirektoratet har vurderet at råstofressourcen er velegnet til kystfodring langs den jyske vestkyst.

² Link til udkast til havplanen: <https://havplan.dk/da/page/info>

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

Indvindingsmetode og -mængde

I miljøvurderingen er der udelukkende vurderet på indvinding med slæbesugning, og Miljøstyrelsen stiller derfor vilkår om, at indvinding i bygherreområde 562-NC Lodbjerg A kun må finde sted med slæbesugning.

Miljøstyrelsen giver Kystdirektoratet tilladelse til at indvinde den ansøgte indvindingsmængde på 6,0 mio. m³ over en 10-årig periode, med en årlig mængdebegrænsning på 2,0 mio. m³.

Miljøkonsekvensvurdering

Vurdering af påvirkning på bundtopografi og sedimentforhold

Miljøstyrelsen bemærker, at der forventes en gennemsnitlig dybdeforøgelse på 1,04 m og en lokal maksimal dybdeforøgelse på 3 m ved indvinding af den ansøgte mængde. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at grundet de dynamiske strømforhold og sandtransporter i Nordsøen, vil de oprindelige dybdeforhold i området kunne reetableres inden for en årrække efter endt indvinding. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen kan accepteres, da ændringerne i dybdeforhold er lokale inden for indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A, ligger inden for normale udsving i dybdeforskelle i området, og ikke forventes at påvirke i påvirkningszonen og den øvrige Nordsø.

Miljøstyrelsen bemærker, at selve indvindingen kan medføre mindre substrattypeændringer fra substrattype 1 til substrattype 2, men er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at grundet de dynamiske strømforhold og sandtransporter i Nordsøen, vil området langsomt blive genopfyldt med sand. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen kan accepteres, da substrattypeændringerne er lokale, substrattype 2 allerede er en dominerende substrattype, og at havbundsdynamikken gør, at det relativt hurtigt udlignes (>5-10 år).

Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke forventes, at sedimentspredningen vil medføre en substrattypeændring, og at forhøjede koncentrationer af suspenderet materiale i vandsøjlen, vil forekomme indenfor 200-400 meter af indvindingsfartøjet. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at det ligger inden for normale niveauer af suspenderet materiale i vandsøjlen. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen kan accepteres, da påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation er lokal for indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A og påvirkningszonen, og ikke vil påvirke den øvrige Nordsø.

Vurdering af påvirkning på bundflora og -fauna

Miljøstyrelsen bemærker, at bundflora og -fauna vil blive fjernet sammen med substrat, der hvor sugefoden arbejder, og at dette vil medføre en høj mortalitet for bundfauna. Miljøstyrelsen bemærker videre, at størstedelen af området forventes at blive påvirket, da indvindingen vil påvirke arealet af ansøgningsområdet ca. 2,5 gange ved en jævn indvindingsfordeling i ansøgningsområdet over den 10-årige periode. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at de bundflora- og bundfaunaarter, som blev observeret i ansøgningsområdet, er almindeligt udbredte og forventes at være genetablerede inden for en kortere årrække. Miljøstyrelsen vurderer således, at denne påvirkningen kan accepteres,

da påvirkningen er lokal for indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A, og idet området forventes at være genetableret inden for en kortere årrække.

Miljøstyrelsen bemærker, at dybdeforøgelsen i indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A ikke forventes at påvirke bundflora og -fauna efter endt indvinding, da det ligger inden for normale udsving i dybdeforskelle i indvindingsområdet, og således heller ikke vil ændre lystilgængeligheden for bundflora.

Miljøstyrelsen bemærker, at påvirkning fra sedimentspredning og sedimentation kun forekommer indenfor 200-400 meter af indvindingsfartøjet. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at de fleste arter, knyttet til de dynamiske sandbunde langs den jyske vestkyst, er i stand til at tåle regelmæssig omlejring, forstyrrelse, begravelse, og høje sedimentkoncentrationer i vandsøjlen. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation kan accepteres, da påvirkningen er helt lokal, og idet bundflora og -fauna i området i nogen grad er tilpasset til en grad af sedimentoverlejring.

Vurdering af påvirkning på fisk og erhvervsfiskeri

Miljøstyrelsen bemærker, at det i miljøkonsekvensvurderingen forventes, at særligt bundfisk midlertidigt vil blive skræmt væk af indvindingsfartøjet, men Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at de kan vende tilbage, så snart indvindingsaktiviteten ophører. Miljøstyrelsen vurderer derfor at påvirkningen kan accepteres, idet den er helt lokal inden for kort afstand til indvindingsfartøjet og af kort varighed.

Miljøstyrelsen bemærker, at observationer af fødeemner som børsteorm og muslinger generelt er sparsomme i området, og er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at bundfaunaen i det berørte område kan genetablere sig inden for en kortere årrække efter endt indvinding, hvis det ikke genudlægges som indvindingsområde efter denne tilladelses udløb. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen fra fjernelse af fødeemner kan accepteres, idet påvirkningen er lokal for indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A, og tilsvarende habitater er tilgængelige i umiddelbar nærhed af indvindingsområdet.

Miljøstyrelsen bemærker at området er et potentielt gydeområde for tobis, og opvækstområde for sild, brisling, rødspætte og tunge. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, påvirkningen vil være i en meget begrænset del af gyde- og opvækstområder, da lignende habitattyper, findes langs store dele af den jyske vestkyst. Miljøstyrelsen vurderer at påvirkningen kan accepteres, da påvirkningen er lokal for indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A, som udgør en begrænset del af potentielle gyde- og opvækstområder for tobis, sild, brisling, rødspætte og tunge i Nordsøen.

Miljøstyrelsen bemærker, at dybdeforøgelsen ikke forventes at påvirke fisk i indvindingsområdet, da det ligger inden for normale udsving i dybdeforskelle i området.

Miljøstyrelsen bemærker, at påvirkning fra sedimentspredning og sedimentation kun forekommer indenfor 200-400 meter af indvindingsfartøjet, og at det lokalt kan medføre, at fisk kortvarigt undgår området. Miljøstyrelsen bemærker

endvidere, at en forhøjet koncentration af suspenderet materiale kan øge synkehastigheden af pelagiske æg og kan medføre, at æggene sedimenterer og går til grunde. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at påvirkningen er meget begrænset i rumlig udbredelse, og er af kort varighed. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation kan accepteres, da påvirkningen er helt lokal inden for kort afstand til indvindingsfartøjet, er af kort varighed, og idet fisk, fiskeæg og -larver i området i nogen grad er tilvænnet til en grad af overdækning, og suspenderet materiale i vandsøjlen.

Miljøstyrelsen bemærker, at der ikke vil være dybe stiksugehuller, og at det stadig vil være muligt at fiske i området. Miljøstyrelsen er således enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at fritids- og erhvervsfiskeri kan foregå parallelt med indvinding, idet man også via radio kan kommunikere om, hvor der er garn, og hvor der pågår indvinding.

Vurdering af påvirkning på fugle

Miljøstyrelsen bemærker, at grundet vanddybden i ansøgningsområdet, vurderes ansøgningsområdet i miljøkonsekvensvurderingen, ikke at være et vigtigt fourageringsområde for rastende dykænder, som sortand, edderfugl og fløjlsand. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen om, at området har begrænset betydning for havdykænder, og at påvirkningen fra fjernelse af fødeemner derfor er meget begrænset.

Miljøstyrelsen bemærker endvidere, at ansøgningsområdet kan blive brugt til fouragering af rødstrubet og sortstrubet lom, mallebuk, alk, lomvie, og i lille udstrækning søkonge, samt stormmåge, sølvmåge, svartbag, sildemåge og splitterne. Disse arter lever fortrinsvis af pelagiske fisk, som i miljøkonsekvensvurderingen ikke vurderes at blive påvirket af indvindingen. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen og i, at fuglene vil kunne søge føde i områder af tilsvarende beskaffenhed i umiddelbar nærhed af ansøgningsområdet.

Miljøstyrelsen bemærker, at især rødstrubet lom, men også alk og lomvie i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at være følsomme over for direkte påvirkninger fra indvindingsaktiviteter og vil kunne fortrænges fra området mens indvindingen foregår. Miljøstyrelsen bemærker, at der under indvinding sejles med lav hastighed, og at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at den langsomme sejlhastighed formodentlig vil resultere i mindre forstyrrelse end ved normale sejlhastigheder. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering. Miljøstyrelsen kan acceptere påvirkning fra forstyrrelse på fugle i området, da påvirkningen vil være kortvarig og lokal for ansøgningsområdet, og idet området allerede i dag er præget af forskellige typer forbigående forstyrrelser som følge af eksisterende råstofindvinding, sejlads og fiskeri.

Miljøstyrelsen bemærker, at sedimentspredning og dermed nedsat sigtbarhed i vandet, potentielt kan påvirke de fuglearter, som behøver en hvis klarhed i vandet, men kan acceptere denne påvirkning, da den vil være kortvarig og helt lokal omkring indvindingsskibet, og idet terner, måger, suler eller kjover kan søge føde i de tilstødende havområder mens indvindingen foregår.

Vurdering af påvirkning på havpattedyr

Miljøstyrelsen bemærker, at marsvin kan forekomme i ansøgningsområdet hele året, mens hvidnæse og vågehval, samt og spættet sæl og gråsæl kan forekomme sporadisk. Påvirkning som følge af fjernelse af fødeemner vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at være mindre til ubetydelige, da det påvirkede område er meget lille i forhold til udbredelsen af lignende havbund, og idet indvindingsaktiviteterne ikke vurderes at ændre bundfauna og fiskesamfund væsentligt i ansøgningsområdet. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen, og kan på den baggrund acceptere påvirkningen på havpattedyr.

Miljøstyrelsen bemærker, at sedimentspild ikke forventes at påvirke marsvin, hvidnæser, vågehvaler og sæler, da marsvin og hvidnæser bruger ekkolokalisering til fødesøgning, vågehvaler bruger deres barker til fødefangst og sæler kan bruge deres knurhår i uklart vand.

Miljøstyrelsen bemærker, at undervandsstøj i forbindelse med råstofindvinding kan påvirke havpattedyr, og at tilstedeværelsen af indvindingsfartøjet kan virke forstyrrende. I miljøkonsekvensvurderingen og det supplerende notat vurderes, at der ikke er risiko for at havpattedyr kan pådrage sig permanente høreskader, men at havpattedyr vil kunne blive fortrængt fra/forstyrret i et større område, hvis flere fartøjer indvinder samtidigt. Miljøstyrelsen bemærker dog, at da ansøgningsområdet ligger i et område med moderat tæthed af skibstrafik, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen på havpattedyrene er ubetydelig, idet de individer, som er i området, i forvejen har tilpasset sig skibstrafikken i området, samt at de vil kunne finde lignende områder til fødesøgning, mens indvindingen foregår. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering, og kan acceptere påvirkningen, idet den er kortvarig, og lokal i en radius rundt om indvindingsfartøjet og derfor primært inden for indvindingsområdet.

Vurdering af påvirkning på vandplaner og vandkvalitet

Miljøstyrelsen bemærker, at området ligger inden for vandrammedirektivets 12-sømilegrænse i vandområde 223 *Skagerrak 12 sm*, men udenfor 1-sømilegrænsen, og derfor udelukkende er indbefattet i opnåelse af god kemisk tilstand. Miljøstyrelsen bemærker endvidere, at den kemiske tilstand i området vurderes som god i miljøkonsekvensvurderingen. Denne vurdering er baseret på tilstandsvurderingerne for vandområdeplanerne 2015-2021. Miljøstyrelsen har undersøgt, at tilstandsvurderingerne for vandområdeplanerne 2021-2027 fortsat viser en god kemisk tilstand i området.

Miljøstyrelsen bemærker, at der indvindes i rent sediment med et generelt lavt indhold af organisk materiale, og at det derfor i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at der ikke vil være en frigivelse af miljøskadelige stoffer eller næringsstoffer, og at den kemiske tilstand således ikke vil blive påvirket. Miljøstyrelsen er enig i den vurdering.

Vurdering af påvirkning på havstrategi

Miljøstyrelsen skal i henhold til Danmarks Havstrategi sikre sig, at råstofindvinding på havet ikke er til hinder for målopfyldelse for de 11 deskriptorer. Deskriptorerne omfatter; D1: Biodiversitet, D2: Ikke hjemmehørende arter, D3: Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, D4: Havets fødenet, D5: Eutrofiering,

D6: Havbundens integritet, D7: Hydrografiske ændringer, D8: Forurenende stoffer, D9: Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, D10: Marint affald og D11: Undervandsstøj.

Angående D1: *Biodiversitet*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at fjernelse af bundfauna er en væsentlig negativ påvirkning i selve indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A, men da dette er lokalt, og der vil være mulighed for genetablering, selvom denne kan være langvarig, vil dette ikke være til hinder for målopfyldelse i hele havområdet Nordsøen/Skagerrak.

Angående D2: *Ikke hjemmehørende arter*, er Miljøstyrelsen enig med vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at råstofindvindingen ikke vil medføre en spredning eller introduktion af ikke-hjemmehørende arter.

Angående D3: *Erhvervsmæssigt udnyttede arter*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse, da påvirkningerne på fisk og fiskeri, må anses at være lokale og kortvarige, og eventuelt bortskræmte fisk kan vende tilbage til området efter endt indvinding (se afsnit om fisk og erhvervsfiskeri).

Angående D4: *Havets fødenet*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil påvirke forskellige arter på bestandsniveau (se mere i afsnit om *bundflora og -fauna, fugle, marine pattedyr og Bilag IV-arter*), og indvindingsaktiviteterne er dermed ikke til hinder for målopfyldelse for D4.

Angående D5: *Eutrofiering*, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse, da der indvindes i rent sediment med et lavt indhold af organisk materiale (se afsnit om *vandplaner og vandkvalitet*).

Angående D6: *Havbundens integritet*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne vil medføre tab af havbunden, og at påvirkningen lokalt på D6, derfor må anses at være stor. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at da der kun indvindes i et areal på 5,98 km², som udgør en minimal del af det samlede areal af havområdet Nordsøen, vil indvindingsaktiviteterne derfor ikke være til hinder for målopfyldelse for D6.

Angående D7: *Hydrografisk tilstand*, er Miljøstyrelsen enig med vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at dybdeændringer, som følge af råstofindvindingen, ligger inden for den naturlige dybdevariation i indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A, og at råstofindvindingen derfor ikke vil være til hinder for målopfyldelsen i hele havområdet.

Angående D8: *Forurenende stoffer*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre, at forurenende stoffer udledes (se mere i afsnit om *vandplaner og vandkvalitet*), og dermed er indvindingsaktiviteterne ikke til hinder for målopfyldelse for D8.

Angående D9: *Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum*, er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i miljøkonsekvensrapporten om, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en påvirkning på fisk og skaldyr med forurenende stoffer.

Angående D10: *Marint affald*, er Miljøstyrelsens enig i vurderingen i miljøkonsekvensrapporten om, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være medvirkende til udledning af marint affald.

Angående D11: *Undervandsstøj*, bemærker Miljøstyrelsen, at der vil forekomme støj i forbindelse med indvindingsaktiviteterne, men at den ikke vurderes at bidrage væsentligt til lydniveauet i området, eller have en væsentlig påvirkning på blandt andet marsvin (se mere i afsnit om *Marine pattedyr* og *Bilag IV-arter*). På den baggrund er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse for D11.

Miljøstyrelsen bemærker derudover, at afstanden til nærmeste havstrategiområde er 15 km. Det er styrelsens vurdering, at havstrategiområderne grundet afstanden ikke bliver væsentligt påvirket som følge af indvindingsaktiviteter i 562-NC Lodbjerg A.

På baggrund af det ovenstående er Miljøstyrelsens samlede vurdering, at der vil være lokale påvirkninger på nogle af deskriptorerne, men at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse i henhold til Danmarks Havstrategi.

Vurdering af påvirkning på Marinarkæologiske interesser

Miljøstyrelsen har i forbindelse med sagsbehandlingen hørt Slots- og Kulturstyrelsen, som den 16. december 2021 har truffet afgørelse om gennemførelse af en marinarkæologisk forundersøgelse. På grund af manglende synlige kulturspor på havbunden, har Marinarkæologi Jylland, som har foretaget de marinarkæologiske forundersøgelser, indstillet til Slots- og Kulturstyrelsen, at arealet kunne frigives. På den baggrund har Slots- og Kulturstyrelsen den 28. april 2022 truffet afgørelse om frigivelse af arealet.

Miljøstyrelsen lægger sig op ad Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse, og det er dermed Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke vil være væsentlige påvirkninger på marinarkæologiske interesser. Miljøstyrelsen vil dog gøre opmærksom på, at hvis der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrag, skal dette straks anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen i henhold til museumslovens § 29 h.

Vurdering af påvirkning på rekreative interesser

Miljøstyrelsen bemærker, at ansøgningsområdet ligger 17 km fra nærmeste kyst, og er derfor enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurdering om, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på de rekreative interesser på land. Miljøstyrelsen er desuden enig i, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på de rekreative interesser i form af fritidsfiskeri og lystsejlad nær ansøgningsområdet, da de rekreative interesser i området er begrænsede.

Vurdering af påvirkning på sejladforhold

Miljøstyrelsen bemærker, at ansøgningsområdet er beliggende i et område med moderat til lokalt høj tæthed af skibstrafik. Miljøstyrelsen har forhørt sig hos Søfartsstyrelsen, som er den relevante myndighed for dette fagområde, som ikke havde nogen indvendinger.

Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at de ekstra sejladser ikke vil medføre en væsentlig merbelastning i området, og at indvindingsfartøjet vil indgå i den almindelige skibstrafik, når der ikke indvindes. Miljøstyrelsen bemærker videre, at ansøgningsområdet udgør en lille andel af det øvrige manøvrerum i Nordsøen, og at alle indvindingsfartøjer er udstyret med AIS, hvilket markant mindsker risikoen for kollision. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på sejladsskemaet.

Miljøstyrelsen skal dog henvise til, at tilladelsesindehaver efterlever fremsendte vurderingsskema om arbejder til søs og bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 i relevant omfang.

Vurdering af påvirkning fra ammunition

Miljøstyrelsen bemærker, at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at ammunition generelt ikke har en negativ påvirkning på miljøet. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at såfremt der bliver fundet ueksploderet ammunition (UXO), som vil kræve en kontrolleret sprængning, kan dette have en væsentlig negativ miljøpåvirkning.

Miljøstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at det generelt gælder, at i forbindelse med arbejde ved/i havbunden, såfremt der bliver identificeret/forekommer fund af UXO eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29/11/2013 § 14 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Vurdering af påvirkning på øvrige erhvervsinteresser

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på erhvervsfiskeri og kommerciel skibstrafik i afsnittene om fisk og erhvervsfiskeri og sejladsskemaet. Miljøstyrelsen bemærker, at det nærmeste område af erhvervsmæssig interesse, råstofindvindingsområde 562-NA Jyske Rev C, ligger mere end 7 km fra ansøgningsområdet, og at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at indvindingen ikke vil medføre øget støj og forstyrrelse eller øget skibstrafik. Miljøstyrelsen er således enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at påvirkningen på øvrige erhvervsinteresser som følge af indvinding vil være ubetydelig grundet afstanden mellem aktiviteterne og indvindingsområde 562-Lodbjerg A.

Vurdering af kumulative påvirkninger

Miljøstyrelsen bemærker, at der grundet afstanden til nærmeste indvindingsområde, 562-NA Jyske Rev C, ikke er overlap mellem påvirkningszonerne for 562-NA Jyske Rev C og det ansøgte bygherreområde. Miljøstyrelsen bemærker videre at grundet afstanden fra ansøgningsområdet til kysten, er der ikke overlap mellem påvirkningszonen for ansøgningsområdet og den sandfodring, som foregår ved kysten. Miljøstyrelsen er således enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at der ikke vil være væsentlige kumulative effekter i forhold til sedimentspredning.

Grundet afstanden til øvrige indvindingsområder og sandfodringsområder er Miljøstyrelsen endvidere enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at

der ikke vil være væsentlig kumulativ påvirkning fra sedimentspild, støj og forstyrrelse på fiskearter og -bestande, gyde- og opvækstområder og fødegrundlaget for fiskearter i Nordsøen generelt.

Miljøstyrelsen bemærker, at ansøgningsområdet ligger i et område, som i forvejen er præget af tilstedeværelsen af relativt tæt skibstrafik, og at arealet af det ansøgte område udgør en minimal del af lignende havbundsområder i Nordsøen.

Miljøstyrelsen er derfor enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at da indvindingen kun vil resultere i små kortvarige og lokale forstyrrelser, vil der ikke være en væsentlig kumulativ påvirkning på hverken fugle eller havpattedyr.

Som følge af ovenstående er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at der ikke vil være nogen væsentlig kumulativ påvirkning på de 11 deskriptorer i Havstrategien mellem indvinding i ansøgningsområdet og andre projekter og aktiviteter.

Vurdering af Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Miljøstyrelsen bemærker at det nærmest beliggende Natura 2000-område er N219 *Sandbanker ud for Thyborøn*, som ligger ca. 10 km fra ansøgningsområdet.

Miljøstyrelsen enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at grundet afstanden fra ansøgningsområdet til de nærliggende Habitatområder, vil der ikke forekomme væsentlige påvirkninger fra sedimentspild på naturtyperne på udpegningsgrundlaget i Habitatområderne.

Miljøstyrelsen bemærker videre, at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at grundet vanddybden i ansøgningsområdet, er området af meget begrænset betydning for havdykænder.

Miljøstyrelsen bemærker videre, at splitterne, som er på udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde F23 i Habitatområde N28, vil kunne forventes at bruge ansøgningsområdet, og at fire arter (malleuk, storkjove, alk og lomvie), hvoraf to (malleuk og storkjove) er på udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde F126 i Habitatområde N1 *Skagens gren og Skagerrak*, potentielt ville kunne fouragere i ansøgningsområdet. Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på fugle under afsnittet om fugle, hvor det er vurderet, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på fuglearterne, hverken ved direkte forstyrrelse eller som følge af påvirkning af fødegrundlaget. Der vurderes derfor heller ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af de trækfugle, som er på udpegningsgrundlaget for de øvrige omkringliggende fuglebeskyttelsesområder.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget for Habitatområderne: N219 *Sandbanker ud for Thyborøn*, og N250 *Gule rev*, mens gråsæl og spættet sæl er på udpegningsgrundlaget for Habitatområde N28 *Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø*. Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på marsvin, spættet sæl og gråsæl under afsnittet om marine pattedyr, hvor det er vurderet, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på hverken marsvin eller sæler.

På baggrund af ovenstående er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil resultere i en forringelse af habitattyper eller

levesteder for arter, eller medføre betydelige forstyrrelse af arter, som er på udpegningsgrundlaget i nærliggende Habitatområder, og vil således ikke forhindre at en gunstig bevaringsstatus sikres eller opretholdes.

Vurdering af påvirkning på bilag IV-arter

Miljøstyrelsen bemærker, at alle arter af hvaler er Bilag IV-arter, og at marsvin, hvidnæse og vågehval er hjemmehørende i Nordsøen og kan forekomme i ansøgningsområdet.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at grundet de meget begrænsede, og kortvarige påvirkninger, vil indvindingen ikke udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for hverken marsvin, hvidnæse eller vågehval i Nordsøen/Nordatlanten.

Miljøstyrelsens konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund, og ud fra en samlet afvejning jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde i bygherreområde 562-NC Lodbjerg A.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 30. maj 2023. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med Mit-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen

videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Der er adgang til at indbringe denne afgørelse for domstolene. Hvis afgørelsen ønskes indbragt, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen eller offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. På www.domstol.dk kan der findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene

Underrettelse

Myndigheder og organisationer på e-postlisten har modtaget en kopi af afgørelsen.

Afgørelsen er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside under annonceringer

På vegne af Miljøstyrelsen

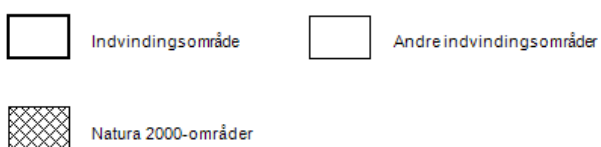
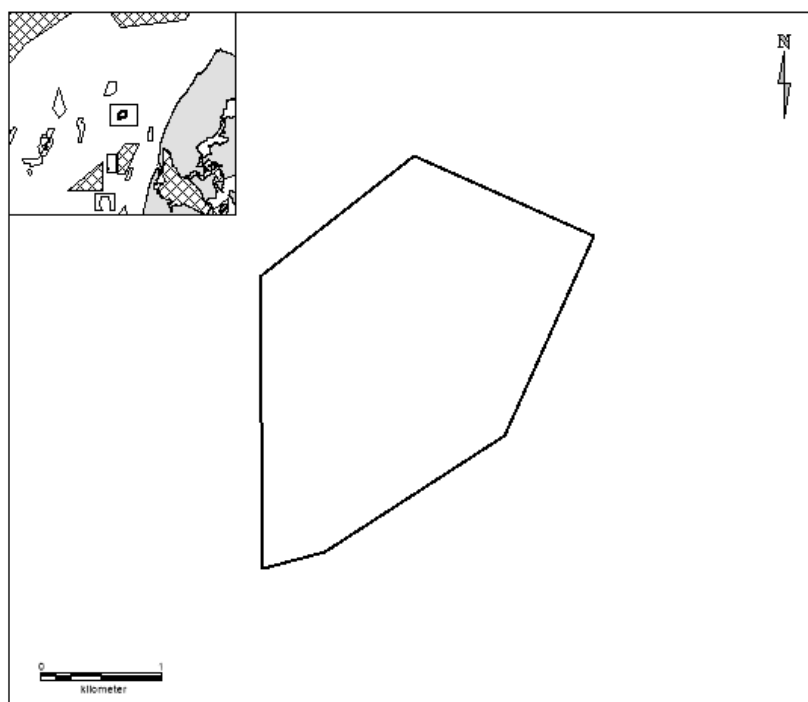
Henriette B. Schack
henbs@mst.dk

Bilag 1 – område specifikke vilkår

Samlet tilladt mængde i m³	Årlig tilladt mængde i m³	Andre vilkår
6.000.000 m ³	2.000.000 m ³	1. Det indvundne materiale i område 562-NC Lodbjerg A må alene anvendes til kystfodring på Lodbjerg-Nymindegab fællesaftalestrækning. 2. Indvindingen i området må kun ske ved slæbesugning. 3. Når indvindingen i området er endeligt afsluttet, skal tilladelsesindehaveren gennemføre en samlet undersøgelse og vurdering af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter på indvindingsområdet og påvirkningszonen. Sammenligningsgrundlaget for undersøgelsen er områdets tilstand som dokumenteret i ansøgningen med bilag. Undersøgelsen og vurderingen skal godkendes af Miljøstyrelsen. Opmålingsprogram m.m. skal godkendes af Geodatastyrelsen, og programmen skal godkendes inden opmålingen finder sted.

Bilag 2 – Kortbilag

Indvindingsområde 562-NC Lodbjerg A

Beliggende i Nordsøen.

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS84)

Ø. Længde	N. Bredde
07° 58,09'	56° 54,26'
07° 58,11'	56° 52,94'
07° 58,61'	56° 53,02'
08° 00,10'	56° 53,55'
08° 00,83'	56° 54,44'
07° 59,35'	56° 54,80'